Producent-regisseur Rebecca Roos:

"Aruba heeft meer te bieden dan Cannes"

Een stellige beroepskeuze als je twaalf jaar oud bent. En in de jaren daarna een carrière-planning uitstippelen, ook nog voorzien van een gefaseerde tijdsplanning. "Voor m'n dertigste een eigen bedrijf. M'n eigen speelfilm voor m'n veertigste."

Door Ida Does

De veertigste verjaardag is nog niet echt in zicht, maar veel van producent/regisseuse Rebecca Roos' (33) dromen zijn al waarheid geworden. De verwachting dat het ook wel zal lukken met die speelfilm lijkt dan ook, gezien de aard van het beestje, gerechtvaardigd. Want toekomstdromen als je twaalf bent mogen dan geen uitzondering zijn, maar als Arubaanse vrouw doelgericht de filmwereld instappen en daar een zelfstandig bestaan in opbouwen, is om zijn minst uitzonderlijk te noemen.

" Film heeft mij altijd enorm geboeid. Ik wist inderdaad al heel vroeg dat ik daar mijn beroep van wilde maken. Het regisseurschap sprak me toen al aan, ik had toch al snel door dat je daar 'een beetje de baas' mee was."
Haar vroege jeugd bracht Rebecca afwisselend door in Nederland en Aruba, respectievelijk het geboorteland van haar moeder en van haar vader. Na haar gymnasium opleiding zat een toelating op de Filmacademie in Amsterdam er niet in vanwege zeer beperkte toelatingsmogelijkheden. Zij koos daarom voor een studie communicatiewetenschappen aan de Universiteit van Amsterdam, waar al haar papers en projecten zonder uitzondering over film gingen.

Na haar afstuderen (1992) werkte zij drie jaar bij filmproducent René Seegers ("ook veel van geleerd") in Amsterdam.
Toen was het de initiatiefnemer van ATV op Aruba, Mike Eman, die Rebecca in Nederland belde met de vraag "kom je helpen een nieuw televisiestation op te zetten op Aruba?" Die vraag werd op het juiste moment gesteld en de overstap naar Aruba was snel gemaakt. Bijna twee jaar lang was de jonge producente deel van het enthousiaste team dat een nieuw soort televisie in de Arubaanse ether heeft geholpen.

"MIJN EIGEN NAAM"

Het dertigste levensjaar kwam inmiddels in zicht en na een ATV-jaar werd de grote stap gezet naar een eigen bedrijf. Vele opties voor bedrijfsnamen passeerden de

revue, maar "ik zou van allen snel gaan vervelen". Rebecca Roos Productions werd een feit. " Mijn eigen naam geven aan het bedrijf, heeft toch een apart effect. In mijn geval had ik geen apparatuur, dat heb ik nog steeds niet. Rebecca Roos Productions, dat ben ik! Mijn naam, ik sta ervoor, ik vecht ervoor. Je kunt niet toestaan je naam te verlagen, dus vecht je voor kwaliteit."
Ambitie dekt de lading niet als het over Roos' drijfveren gaat. "Perfectionistisch", beschrijft ze zichzelf zonder aarzelen, terwijl ze in de Arubaanse realiteit ook de beperkingen heeft leren aanvaarden waarmee je dan uiteindelijk toch tot 'acceptabele resultaten' moet kunnen komen.

Vanuit haar woning in Casibari (een eigen kantoor zit nog in de pipeline), functioneert Rebecca Roos als producente en regisseur tegelijk, een leerrijke beperking. "Als regisseur zou ik eigenlijk volledige aandacht willen hebben voor het visuele aspect van de film. Als producent moet ik ook organisatorisch van alles doen en daarmee dus ook het budget in de gaten houden. Dat kan elkaar wel eens bijten. "Werken met een low budget betekent voor zowel Roos als Maduro van Pro Video wel eens financiële risico's nemen. "Soms moet je iets doen in afwachting van een o.k. van het Fonds, of je overschrijdt het budget bijvoorbeeld gigantisch. Dat risico is dan voor mij."

DRIJFVEER

Die overschrijding van het budget lijkt, zo het aan de orde is, vooral ingegeven door de drijfveren van de producent. "Bij mij speelt altijd het 'waarom' door mijn hoofd. Zoals een driejarig kind dat de godganse dag achter zijn ouders aanloopt en voortdurend vraagt 'waarom?' Dat is een onuitputtelijke bron, waarin alle onderwerpen passen." Rebecca heeft zich, naast diverse bedrijfsfilms (WEB, Freezone, Centrale Bank, MOT, Aruba Heart Institute, UNOCA, ABN-AMRO, Elmar), met name geprofileerd als een filmmaker die zich bezighoudt met het Arubaanse erfgoed. Twee jaar geleden maakte ze haar debuut op Aruba met de documentaire 'Lula' over Lula Marchena, een jonge Arubaanse actrice uit de jaren '60 die op jeugdige leeftijd, aan de vooravond van een veelbelovende carrière plotseling overleed. "Lula, biografia di un yiu di tera lubida' bleek te kunnen rekenen op een enthousiaste respons van televisiekijkend Aruba en is diverse malen herhaald.

Met deze nieuwe reeks lijkt inderdaad een voorkeur voor 'Arubaanse onderwerpen'. Is dat zo?
" Ja en nee. Sinds ik dit doe komen er regelmatig mensen naar mij toe met onderwerpen. Daar zitten fascinerende verhalen tussen. Ze spelen zich dan misschien wel af op Aruba, maar ik zie er universele verhalen in. Ik hoop dat mensen door mijn werk een groter bewustzijn krijgen over de realiteit en de geschiedenis. Er is meer dan 'nog een hotel' erbij."
"Alles wat je fascineert kun je ombouwen tot een film! Ik ben heel erg geïnteresseerd in de Arubaanse geschiedenis, maar zie ook enorm veel verhalen bij de Indiaanse cultuur van St. Maarten. En als jong meisje al keek ik ademloos naar films die gingen over Egyptologie. Daar wil ik in de toekomst ook wat mee doen."

CANNES

Een onderscheid met anderen, in de benadering van historische en culturele issues, ziet de producent wel: "Ik zal meer dan in de folklore- wat doen we bij zo'n feest- geïnteresseerd zijn in het waarom. Wat is de motivatie van mensen om te doen wat zij doen op bijvoorbeeld zo'n feest als Dera Gai? Dat is de kant achter de traditie die mij boeit. Door de motivaties te belichten werk je volgens mij ook aan respect voor de ander."
" Aruba heeft mij veel te bieden. Natuurlijk voel ik me ook aangetrokken tot werken in het buitenland omdat daar waarschijnlijk meer groeimogelijkheden liggen. Maar ik zie hier ook veel mogelijkheden. Ik zie in de toekomst nog wel professionele studio's hier verrijzen, met watertanks, waar de internationale filmindustrie gebruik van zou kunnen maken. En waarom zouden wij niet de plaats kunnen innemen van Cannes, als het gaat om het prestigieuze filmfestival. Aruba is heel geschikt voor filmopnames en topografisch liggen we prima! We hebben perfecte weersomstandigheden en een hele toeristische infrastructuur om wereldberoemde gasten te ontvangen. Arubaanse hotels verslaan met gemak de hotels in Cannes. Ik denk dat wij in de toekomstvisie van Aruba verder moeten gaan kijken. We moeten zoeken naar industrieën waarbij hoger opgeleidde mensen kunnen participeren. Moderne goed uitgeruste filmstudio's en een jaarlijks prestigieus Filmfestival passen daar volgens mij uitstekend in!"

Op 12 november gaat een serie van zes documentaires van Rebecca Roos Productions van start via ATV, Tesoro Arubano. In nauwe samenwerking met Jado Maduro van productiebedrijf Pro Video haalde producente/regisseur Rebecca Roos een oud plan van de inmiddels overleden Julio Maduro en Jado zelf uit de kast en werden de voorbereidingen gestart voor de documentaires over een zestal onderwerpen uit Aruba's geschiedenis, cultuur en natuur. Met journalisten Dylma Arends, Ida Does, producent Giovanni Muller en beeldend kunstenaar Renwick Heronimo werd gewerkt aan research, script en regie. Terwijl Roos, als nieuwe werkwijze op Aruba, de desbetreffende medewerkers naar eigen professioneel inzicht en kennis liet werken, hield zij als producente de eindverantwoordelijkheid, terwijl Ingmar Maduro (Pro Video) het camerawerk verrichtte. Jado Maduro neemt bij de hele productie een belangrijke plaats in als 'co-producent' en editor.
Een zestal in onderwerp en uitwerking gevarieerde documentaires is daarvan het resultaat. "Memoria Comparti "(over het explosieve culturele leven in Oranjestad tussen 1920 en 1940), "Steelband, Eco di un gran Epoca" (een ontdekkingsreis naar de introductie en ontwikkeling van de steelband op Aruba), "Traspasando Culturanan: un historia di Alto Vista", "Fuente di Bida" (over Fontein, Prins en Rooi Dwars), "Shoco" (een portret van de Arubaanse uil) en "No Yora, canta!" (over dood en afscheid op Aruba), vormen tezamen de eerste set van films onder de noemer Tesoro Arubano. Eerste set, omdat Rebecca Roos Productions alweer een tweede serie in de planning heeft. Als subsidiegever van Tesoro Arubano tekende UNOCA, terwijl het Prins Bernhard Fonds additioneel bijdroeg.